

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА НА ДЕРЖАВНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ»

Рівень освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	4-й семестр (7, 8 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	1 година на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7868>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Lashchenko.O.V@nmu.one

Викладач:

Лашенко Оксана Василівна

к. держ. упр., доцент, доцент кафедри

Персональна сторінка:

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Lashenko/Lashenko.php>

E-mail: Lashchenko.O.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Під час вивчення даної дисципліни Ви ознайомитеся із сутністю інвестиційної політики, дізнаєтеся про підходи та інструменти її реалізації, про основні її напрями з урахуванням кращого світового досвіду.

Відомо, що однією із найбільш характерних особливостей сучасного етапу розвитку економіки України є якісно нова роль регіонів, яка ґрунтується на перерозподілі найважливіших повноважень, особливо у сфері прав та компетенції при вирішенні питань їх соціально-економічного і культурного розвитку.

Тому ключовим завданням регіональної інвестиційної політики є забезпечення комплексного характеру цього процесу. А вихідними напрямками її розробки у вітчизняних регіонах є передовсім формування її належної критеріальної основи, визначення цільової спрямованості та механізму і структури управління інвестиційною сферою, зміцнення економічної бази будівельного комплексу, формування та розвиток нормативно-правового

забезпечення інвестиційної діяльності. Водночас обґрунтування регіональної інвестиційної політики виходить із визначення її економічної сутності, структури і форм її здійснення та прогнозування можливостей ефективного інвестування відповідно до поставлених цілей. Її ж результативність визначається насамперед загальноекономічною ефективністю інвестуванні із врахуванням соціальної спрямованості інвестиційної діяльності. Посилення її загальної економічної ефективності дає змогу підвищити значення економічного і соціального чинників у процесі реалізації інвестиційної політики, а забезпечення узгодженості економічного та соціального блоків за її здійснення теж відноситься до її найважливіших завдань у рамках території

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення та системи соціальних знань у галузі управління інвестиційною діяльністю в умовах ринкової економіки у т.ч. засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що мають забезпечувати її ефективність, навчити знаходити раціональні проектні рішення в реальних проблемних ситуаціях

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з сутністю, особливостями, теоретичними та методологічними засадами проведення інвестиційної політики, розглянути її моделі, сучасні теоретичні та практичні підходи до регулювання;
- навчити аналізувати нормативно-правові акти, стандарти у інвестиційній сфері;
- ознайомити з інвестиційною статистикою та навчити користуватися джерелами інформації у даній сфері
- ознайомити із формування та реалізація регіональної інвестиційної політики;
- засвоїти форми реального інвестування та політика управління ними;
- навчити розробляти та оцінювати інвестиційні проекти.

3. Результати навчання:

- вивчити основні поняття, теоретичні підходи до розгляду інвестиційної політики, розкрити мету, завдання, напрями, пріоритети, складові інвестиційної політики;
- оцінювати чинну інвестиційну політику регіону, соціально-економічні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях з урахуванням сучасних проблем;
- інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід інвестиційної політики, розуміти зв'язок між тенденціями соціально-економічного розвитку з напрямками інвестиційної політики та конкретними завданнями у даній сфері;
- обґрунтовувати шляхи подолання інвестиційних проблем, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки на основі знань суб'єктів та об'єктів, методів, форм та технологій інвестиційної політики;
- розглядати прийняття професійних рішень у соціально-економічній сфері, розробляти плани, програми заходів, спрямованих на покращення інвестиційної привабливості країни, регіону та громади.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Зміст інвестиційної діяльності

1.1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності Класифікація інвестицій

1.2. Сутність, об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності підприємства. Інвестиційний цикл та інвестиційний процес

1.3. Державне регулювання інвестиційної діяльності

1.4. Методологічні основи інвестиційного менеджменту

Тема 2. Державне втручання в інвестиційну сферу

2.1. Теоретичні засади державного регулювання інвестиційних процесів

2.2. Методи державного регулювання інвестиційної діяльності

2.3. Напрями інвестиційної політики держави

2.4. Державне регулювання фінансового ринку

Тема 3. Інструменти інвестиційної політики

3.1. Класифікаційні ознаки інструментарію інвестиційної політики держави

3.2. Система інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні

3.3. Методи та інструменти формування сприятливого інвестиційного клімату

Тема 4. Регіональна та муніципальна інвестиційна політика

4.1. Цілі і особливості регіонального інвестування

4.2. Формування та реалізація регіональної інвестиційної політики

4.3. Оцінки інвестиційної привабливості регіону

4.4. Формування інвестиційного клімату регіону

Тема 5. Критерії та технологія оцінки інвестиційних проектів

5.1. Форми реального інвестування та політика управління ними

5.2. Бізнес-план інвестиційного проекту

5.3. Аналіз інвестиційного проекту

5.4. Методи оцінки інвестиційного проекту

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Інвестиційна політика як складова економічної політики

2. Світовий досвід формування інвестиційного клімату регіону

3. Визначення особливостей державного регулювання фінансового ринку

4. Розробка та оцінка інвестиційного проекту

5. Моніторинг інвестиційного проекту

Командне / індивідуальне завдання «Розробка інвестиційного проекту місцевого розвитку» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти проекту місцевого або регіонального розвитку. Вітається робота в команді (5-7 осіб).

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Зміст індивідуального завдання:

На прикладі окремої території (територіальної громади, району, області), розробити концепцію проекту на задану тему, результатом реалізації якого буде позитивний економічний ефект, а також позитивні соціально-економічні наслідки для певної громади (району, області).

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office та на дистанційній платформі Moodle.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях рекомендується мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з оцінок за роботу на практичних заняттях (загальна кількість балів за практичні заняття становить **60 балів**, практичні заняття за кожною темою максимально оцінюється в 12 балів) та за виконання індивідуального завдання, максимальна оцінка за яке становить **40 балів**.

Отримані бали за практичні заняття та індивідуальне завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційований залік відбувається у письмовій формі, білети складаються з 20 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 2 бал (разом 40 балів) та 12 тестових завдань з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 5 балів (разом 60 балів). Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні заняття	Практичні завдання, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Максимально оцінюються у 60 балів (практичні заняття за кожною темою максимально оцінюється в 12 балів).
Індивідуальне завдання	Охоплює матеріали лекційного курсу, оцінюються у 40 балів.

6.3. Критерії оцінювання практичних занять (практичні завдання):

практичні завдання: 12 балів: отримано аргументовану відповідь, яка демонструє знання предмету завдання та вміння аргументованого викладення результатів аналізу, розуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **10 балів:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання та вміння аргументованого викладення результатів аналізу, виявляє складнощі в розкритті можливостей застосування знань в практичній діяльності; **8 балів:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання, виявляє неналежний рівень викладення результатів аналізу та розкриття можливостей застосування знань в практичній діяльності; **6 балів:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання в цілому, невміння аргументованого викладення результатів аналізу та розуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **4 бали:** отримано відповідь, яка демонструє розуміння предмету завдання в цілому, однак виявляє відсутність аргументованого представлення результатів аналізу та нерозуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **2 бали:** наявність відповіді, яка не відповідає змісту завдання, містить суттєві помилки.

6.4. Критерії оцінювання індивідуального завдання: індивідуальне завдання передбачає розробку та захист проєкту місцевого або регіонального розвитку «Розробка інвестиційного проєкту місцевого розвитку», максимальна оцінка за виконання індивідуального завдання становить 40 балів, причому: **40 балів** – повно розкрито усі чотири питання, наведено приклади з додаткової літератури та джерел; **30 балів** – розкрито усі чотири питання з незначними неточностями, наведено приклад з додаткової літератури та джерел; **20 балів** – розкрито не всі питання, відсутні приклади з додаткової літератури та джерел; **10 балів** – наявність текстової відповіді, яка не розкриває сутність предмета запитання, відсутні приклади з додаткової літератури та джерел.

6.5. Критерії підсумкового оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку):

У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (диференційований залік)** під час сесії. **Залік** проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»»: https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення_запобіг_виявл_плагіат-2025.pdf.

Політика щодо використання штучного інтелекту під час опанування курсу регламентується відповідними нормами «Політики щодо використання штучного інтелекту в діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Політика_ШІ_2025.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки НТУ на Офіс365, відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни у застосунку Microsoft Teams та з дистанційним курсом «Основи соціальної роботи» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті

Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.8. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНІ

1. Андрусак Н. О. Інноваційно-інвестиційні інструменти стимулювання економічного розвитку регіонів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія : Економічні науки. 2019. Вип. 1. С. 4-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2019_1_3.
2. Вайсман Е. Я. Сучасні інструменти державної інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 4. С. 168-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_4_34.
3. Васильченко С. М. Екстернальний економічний ріст. *Вісник Прикарпатського університету*. Серія «Економіка». 2018. Вип. 13. С. 21-25

4. Відбудова України: принципи та політика; за ред. Городніченка Ю., Сологуб І., Вебер ді Мауро Б. Center for economic policy research. Париж. 2022. 507 с
5. Гайдуцький А. Залучення іноземного капіталу: кейс воєнного часу. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2023. № 3. С. 30–41 DOI: doi.org/10.31617/3.2023(128)03
6. Гринчишин І. М. Фінансова спроможність територіальних громад у контексті оцінювання результатів адміністративно-фінансової децентралізації. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*: зб. наук. пр. 2019. Вип. 5(139). С. 26–32.
7. Грушко В.І. Інструменти податкового регулювання інвестиційної активності. *Фінанси України*. 2018. № 2. С. 89–97.
8. Дульська І. В. Забезпечення цифровізації секторів національної економіки ІТ-фахівцями: проблеми і шляхи їх вирішення. *Економіка України*. 2023. № 6. С. 70–98. DOI: doi.org/10.15407/economyukr.2023.06.070
9. Ігнатенко О. П. Застосування інвестиційних інструментів на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 74–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_5_14.
10. Кіндзерський Я. Повоєнне відновлення промисловості України: виклики та особливості політики. *Економічний аналіз*. 2022. № 2. С. 101–117. DOI: doi.org/35774/econa2022.02.101
11. Коен С., Делонг Б. Американське економічне диво і Александер Гамільтон; пер. з англ. Р. Ключко. Київ: Наш формат, 2023. 192 с.
12. Легкоступ І., Саїнчук Н. Сучасний стан інвестиційної діяльності в Україні: вітчизняний та міжнародний аспекти. *Економіка та суспільство*. 2023. № 46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2075/2003>
13. Лутковська С. М., Лебідь О. В. Еколого-економічні умови активізації інвестиційної діяльності АПК України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 16. С. 78–87. DOI: doi.org/10.32702/2306-6814.2024.16.78
14. Небрат В. В., Корніяк О. В. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного відновлення. *Грааль науки*. 2022. № 16. С. 31–34. DOI: doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001
15. Осьмак Д. І., Кушал І. М. Зарубіжний досвід стимулювання інвестиційної діяльності підприємств. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2023. № 4. С. 36–40. DOI: doi.org/10.33216/1998-7927-2023-280-4-36-40
16. Саліхова О. Б., Крехівський О. В. Держава у повоєнній розбудові індустрії та відновленні економіки: історичні паралелі та рекомендації для України. *Економіка та прогнозування*. 2022. С. 7–42. DOI: doi.org/10.15407/eip2022.04.007
17. Теоретичні аспекти виходу України з «пастки відсталості»: монографія; за ред. М. О. Кизима, Н. В. Белікової. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2023. 402 с.

Додаткові

1. Коваль Н. В. Формування та реалізація регіональної інвестиційної політики у сучасних умовах. Сучасні тенденції розвитку регіонів та галузей народного господарства :

- монографія / Нац. металург. академія України; за заг. ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро: Пороги. 2018. 457 с.
2. Кудрявцева В.В. Механізм реалізації державної інвестиційної політики. *Інноваційна система та інформаційні технології в сучасній науці*. Харків : Право, 2017. С. 76–81.
  3. Лещук Г.В. Континуум залучення інвестицій у розвиток об'єднаних територіальних громад. *Бізнес-навігатор*. 2020. Вип. 6.1-2 (56). С. 67-72.
  4. Лінтур І.В. Вплив окремих елементів податкової системи України на стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Сер. : Економічні науки. 2014. Вип. 6(1). С. 238–241.
  5. Малишівський Т. В., Стефінін В. В. Залучення іноземного капіталу як чинник забезпечення економічного зростання країни. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2020. Вип. 5 (145). С. 34-41.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
2. Національна історична бібліотека України. URL: <https://nibu.kyiv.ua/>
3. Public service Europe. URL: <http://www.publicserviceeurope.com/>
4. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». URL: <https://ird.gov.ua/>
5. Інститут регіонального розвитку. URL: <https://www.institute.lviv.ua/index.php/uk/proect>
6. Портал управління знаннями. Освітня платформа у сфері професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>
7. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.center.gov.ua/pro-tsentr/proekti/sigma>
8. Бюджети територіальних громад України. Децентралізація: веб-сайт. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14281>
9. Державний фонд регіонального розвитку: гроші для розвитку чи проїдання. Ціна держави. URL: <https://cost.ua/730-derzhavnyy-fond-rehionalno-ho-rozvytku-hroshi-dlya-rozvytku-chy-proyidannya/>
10. Державний фонд регіонального розвитку: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL: <https://dfrr.minregion.gov.ua/>
11. Онлайн платформа ДФРР: Міністерство розвитку громад та територій України. Бюджетна програма «Державний фонд регіонального розвитку». URL: <https://new.dfrr.minregion.gov.ua>